

Przygotowanie i realizacja inwestycji budowlanych w perspektywie finansowej UE

foto: Michał Maszko-Fotolia.com

tekst: MAŁGORZATA RUTKOWSKA

zdjęcia: IZBA PROJEKTOWANIA BUDOWLANEGO

16 i 17 maja 2013 r. w Józefowie koło Warszawy odbyła się XVI konferencja Izby Projektowania Budowlanego i Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. W wydarzeniu zorganizowanym pod patronatem Janusza Piechocińskiego, wicepremiera, ministra gospodarki, uczestniczyło 140 osób. Goście konferencji mieli możliwość wzięcia udziału w ciekawej, merytorycznej dyskusji, dowiedzenia się o planach zmian w prawie dotyczącym budownictwa oraz spotkania się z przedstawicielami innych jednostek, a wszystko w pięknej scenerii podwarszawskiego ośrodka.

Gości przywitał prezes Izby Projektowania Budowlanego, Ksawery Krassowski. Już tradycyjnie przed częścią panelową wręczono odznaczenia państwowe oraz resortowe. Uznano i doceniono wzorowe, długotrwałe i wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej projektantów w służbie państwa. Janusz Żbik, podsekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Bu-

downictwa i Gospodarki Morskiej, pogratulował odznaczonym i dziękował za zaangażowanie i sumienną pracę. Przedstawił także zaawansowanie prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego dotyczących procesu inwestycyjnego oraz podkreślił rolę zmian dla przyszłych pokoleń. Scharakteryzował również prace resortu w zakresie uporządkowania formalności związanych z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz roli nadzoru budowlanego.

Panel I Perspektywy finansowe dla inwestycji w latach 2014–2020 z uwzględnieniem inwestycji liniowych i energetycznych

Część merytoryczną konferencji, w imieniu Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, przedstawili reprezentanci resortu. Zaprezentowali plany dotyczące sektora energetyki oraz transportu. Wymieniono cele tematyczne resortu na lata 2014–2020, Krajowy Program Operacyjny, przykłady możliwych typów projektów efektywności energetycznej i wykorzystania OZE w przedsiębiorstwach oraz mieszkalnictwie. Kolejnym tematem były priorytetowe obszary wymagające wsparcia w transporcie. W sferze

inwestycji resort skupi się na inwestycjach na głównych liniach kolejowych, rozwoju krajowej sieci drogowej, rozwoju transportu przyjaznego środowisku, poprawie bezpieczeństwa w ruchu lotniczym oraz transporcie miejskim.

Następny referat zaprezentował Paweł Zejer ze Stowarzyszenia Inżynierów, Doradców i Rzeczoznawców – *Doświadczenia z inwestycji realizowanych w latach 2007–2012*. Referat spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem uczestników konferencji, szczególnie część poświęcona analizie wzrostu kosztów budowy po podpisaniu kontraktu i malejącemu procentowemu kosztowi (w stosunku do kosztów budowy) opracowania dokumentacji technicznej.

Andrzej Kowalski, prezes zarządu Energoprojekt-Katowice SA, przedstawił perspektywy finansowe inwestycji energetycznych w warunkach spowolnienia gospodarczego oraz ewentualnych interwencji rządowych traktujących energię jako koło zamachowe gospodarki. Opisał także obecny stan inwestycji energetycznych w kraju.

Ostatnim prelegentem panelu pierwszego był dr Aleksander Krupa, dyrektor zespołu doradztwa Izby Projektowania Budowlanego, który zreferował aktualny

stan ustawodawstwa w zakresie korytarzy komunikacyjno-przesyłowych infrastruktury liniowej.

Podsumowaniem pierwszej części merytorycznej konferencji była dyskusja. Najczęściej poruszano tematy wynikające z referatu Pawła Zejera. Wywołany prelegent przytoczył badania prowadzone w USA, na podstawie których zmieniono prawo i zaprzestano stosowania kryterium najniższej ceny. Przedstawił też przykłady stosowania innych procedur, biorących pod uwagę przede wszystkim ocenę techniczną, a na końcu budżet oferty oraz odrzucania automatycznego ofert poniżej 80% wartości. Dzięki temu firmy mają możliwość konkurencyjności, a nie ceną. Mieczysław Szymański z Biura Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu, korzystając z obecności przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, zaapelował o jak najszybsze rozpoczęcie przetargów na projekty, które mają być realizowane w perspektywie lat 2014–2020, aby uniknąć błędów z poprzedniej perspektywy finansowej.

Panel II Kierunki i stan prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego i problematyka planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska

Prof. Zygmunt Niewiadomski, przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego, przedstawił stan prac Komisji, diagnozę aktualnego stanu oraz propozycje zintegrowania prawa. Jako najbardziej istotne problemy stanu obecnego prof. Niewiadomski wymienił brak integralnego podejścia do procesu inwestycyjno-budowlanego, dysfunkcyjne procedury decyzyjne, fragmentaryzację postępowania administracyjnego, brak stabilizacji prawa. Jako naczelny kierunek zaproponował stopniowe wprowadzanie administracji negocjującej. Ze względu na poszerzenie zakresu opracowania zdecydowano o zmianie nazwy kodeksu na kodeks urbanistyczno-budowlany. Kierunek prac Komisji to głęboka reforma systemu planowania lokalnego, przewidywalność polskiej

przestrzeni. Komisja proponuje, aby w studium zagospodarowania przestrzennego gminy obowiązkowo wyznaczały trzy kategorie obszarów: zabudowany, nowej zabudowy oraz chroniony przed budową. Planowana jest rezygnacja z powtarzalności rozstrzygnięć administracyjnych. „Idziemy w kierunku zintegrowanej decyzji o pozwolenie na budowę – obiecał referent. – Powołanie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego daje idealną możliwość pracy ponadresortowej, a co za tym idzie, integracji regulacji, zerwania z resortowym tworzeniem prawa”.

O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako warunku harmonijnego rozwoju kraju mówił Adam Kowalewski, przewodniczący Głównej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, jednocześnie członek Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego. Przedstawił rolę planowania przestrzennego – unikatowego instrumentu sterowania rozwojem, integracyjnej i koordynacyjnej podstawy funkcjonalnej i ekono-

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Unijne miliony na modernizację oczyszczalni i rozbudowę sieci w Krakowie

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna w Krakowie uzyskało dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na realizację projektu pn. "Gospodarka wodno-ściekowa w Krakowie - Etap II". Całkowity koszt projektu wynosi 86 307 966 zł, w tym wysokość dofinansowania z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013 to 33 480 267 zł.

Modernizacja oczyszczalni, rozbudowa sieci

W ramach projektu zaplanowano modernizację i rozbudowę Oczyszczalni Ścieków „Kujawy” oraz budowę sieci kanalizacyjnej w ul. Wyciąskiej, Obozowej oraz Głogera.

Realizacja powyższych zadań spowoduje podniesienie komfortu życia mieszkańców miasta Krakowa oraz z terenów zlokalizowanych wzdłuż rzeki Wisły, która stanowi odbiór ścieków oczyszczonych z Oczyszczalni Ścieków „Kujawy”.

Oczyszczalni zastępcze

Poprawa infrastruktury, zwiększenie efektywności

Ścieki odprowadzane kanalizacją sanitarną budowaną w ulicach Wyciąskiej i Głogera kierowane będą na Oczyszczalnię Ścieków „Kujawy”, natomiast ścieki odprowadzane kanalizacją sanitarną budowaną w ulicy Obozowej kierowane będą na Oczyszczalnię Ścieków „Płaszów”.

Zamierzenie budowlane polegające na budowie kanału przelotowego w ulicy Głogera, służy przede wszystkim przetransportowaniu części ścieków pochodzących z Gminy Zielonki (położonej w aglomeracji Kraków) do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków funkcjonującego na terenie Krakowa. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej pozwoli na likwidację zbiorników bezodpływowych, co zdecydowanie wpłynie na poprawę jakości środowiska.

Inwestycje prowadzone na terenie Oczyszczalni Ścieków „Kujawy” pozwolą na spełnienie wymagań zawartych w Dyrektywie Rady z dnia 21 maja 1991 r. [91/271/EWG].

Głównym celem i efektem realizowanego zadania jest znaczne obniżenie wartości azotu ogólnego odprowadzanego do odbiornika ścieków.

W ramach inwestycji na terenie oczyszczalni powstanie zwirownik, zabezpieczający część mechaniczną przed nadmiernym uszkodzeniem, planuje się uzbrojenie czwartej nitki oczyszczania ścieków poprzez wyposażenie i renowację osadnika wstępnego, reaktora biologicznego, oraz osadników wtórnych. W celu zabezpieczenia potrzeb nowej instalacji napowietrzania reaktorów biologicznych zostanie wybudowany nowy budynek dmuchaw. Planuje się również rozbudowę budynku odwadniania i zagęszczania osadów, oraz wymianę krat rzadkich.

Umowa o dofinansowanie pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji SA została podpisana 28 marca 2013 roku.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

www.wodociagi.krakow.pl

Oczyszczalnia Ścieków „Kujawy”

micznej sprawności miasta oraz opisał faktyczny stan przestrzeni i planowania przestrzennego w Polsce.

Ocenę zasadności wymagań wynikających z ochrony środowiska i ich wpływ na terminy oraz koszty realizacji inwestycji przedstawił Andrzej Dziura, dyrektor Departamentu Ocen Oddziaływania na Środowisko Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zgodnie z założeniami Dyrekcji, koszty związane z ochroną środowiska są integralną częścią kosztów realizacji inwestycji, i to nie tylko w sytuacji, gdy inwestor ubiega się o dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków unijnych. Wynika to z przepisów polskiego prawa i nie jest nowością ostatnich lat. Według danych resortu średni koszt urządzeń ochrony środowiska to 10–30% wartości inwestycji. Stąd tak ważna jest ocena oddziaływania na środowisko, której celem jest określenie warunków realizacji projektu. Prelegent podkreślił, że warto patrzeć na ocenę oddziaływania na środowisko m.in. jak na narzędzie umożliwiające realizację przedsięwzięcia często jedynie dzięki współfinansowaniu ze środków pomocowych.

Ostatni referat drugiego panelu wygłosił Tomasz Żuchowski, zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Przedstawił kierunki zmian w przepisach techniczno-budowlanych, omówił przepisy, które są obecnie lub w najbliższej przyszłości będą nowelizowane. Szeroko opisał implementację dyrektywy 2010/31/UE – przepisy techniczno-budowlane, realizowaną przez nowelizację obecnego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie.

Drugi panel konferencji zakończyła szeroka dyskusja jej uczestników. Dyskutanci wyrażali obawy dotyczące kody-

fikacji prawa budowlanego, szczególnie w kwestii zintegrowanego pozwolenia na budowę, planów zagospodarowania przestrzennego, deregulacji zawodu oraz opisali problemy, na jakie napotykają w codziennej praktyce i których rozwiązania oczekują. Prof. Niewiadomski w odpowiedzi na pytanie prof. Bilińskiego wyjaśnił, dlaczego jest teraz dobry czas na kodyfikację Prawa budowlanego, na uporządkowanie i integrowanie prawa oraz wytłumaczył niepokojące kwestie w zakresie pozwoleń na budowę, rezygnacji z decyzji o warunkach zabudowy. Dyskutowano także na temat referatu dotyczącego spójności gospodarowania przestrzennego, uznano, że kodeks daje jedyną szansę na uporządkowanie polityki przestrzennej Polski.

Drugi dzień konferencji, panel III Przebieg procesu inwestycyjnego oraz rola i zadania jego uczestników

Zbigniew Gieleciak, prezes zarządu Regionalnego Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej SA w Tychach, podzielił się z uczestnikami konferencji cennymi doświadczeniami realizatora miejskiej infrastruktury technicznej. Przedstawił skuteczność działań na wielu płaszczyznach realizacyjnych, opisał rolę działań informacyjnych i promocyjnych, wymienił problemy, jakie napotkał przy realizacji projektu. Opisał sprawdzone w praktyce stosowanie Prawa zamówień publicznych w odniesieniu do dyrektyw unijnych oraz omówił aspekty konieczności uzyskania efektu ekologicznego.

Rolę inwestora we właściwym przygotowaniu i realizacji inwestycji zreferował Mieczysław Szymański, pełnomocnik zarządu Biura Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu. Wyjaśnił, jak ważny jest odbiór dokumentacji projektowej, pełnienie nadzoru autorskiego oraz zapisy gwarancji należytego wykonania umowy.

Wpływ prawidłowego przebiegu procesu projektowania na techniczne i eko-

nomiczne aspekty realizacji inwestycji przedstawił Jan T. Kosiedowski, prezes BPBK SA w Gdańsku. Omówił rolę firm projektowych w gospodarce, przedstawił przyczyny złego stanu krajowych jednostek projektowania. W podsumowaniu podkreślił: „Środowisko projektowe musi wykazać maksymalną determinację w dążeniu do uświadomienia opinii publicznej istotnej funkcji, jaką pełniemy w rozwoju gospodarczym kraju”.

W ostatnim referacie konferencji Izabela Hymel, specjalistka ds. umów w Energoprojekt-Katowice SA, opisała najważniejsze aspekty odpowiedzialności odszkodowawczej jednostki projektowej. Wystąpienie zawierało opis podstawy prawnej wykonywania prac projektowych, podstawy zgłaszania roszczeń wobec jednostki projektowej, związek pomiędzy miejscem jednostki projektowej w procesie budowlanym a odpowiedzialnością z tytułu wykonywania prac projektowych oraz zakres odpowiedzialności jednostki projektowej.

Podczas dyskusji podsumowującej konferencję poruszono wiele tematów, m.in. kwestię kontrowersyjnych uprawnień do projektowania sterowania ruchem kolejowym. Wszyscy obecni zgodzili się, że tylko w Polsce takie uprawnienia posiadają projektanci z wykształceniem elektrycznym. Kolejnym gorącym tematem był import myśli technicznej, żaden inny kraj nie otworzył się tak jak Polska. Inne kraje utrudniają projektantom z zagranicy oferowanie swoich usług, przede wszystkim przez wymóg znajomości języka. Natomiast projektanci z zagranicy bez problemu, bez znajomości języka polskiego, mogą otrzymać uprawnienia i pracować w Polsce. Rodzi to wiele problemów natury komunikacyjnej oraz ograniczenie projektów dla polskich projektantów.

Wnioski i postulaty z dyskusji organizatorzy konferencji prześlą posłom oraz władzom wykonawczym szczebla centralnego.